

сюита: павана, ноктурно и финале; „Шестъ французски пѣсни на текстове отъ XV, XVII и XVIII ст.

Тайле, Йоханъ — Theile, Johann — именитъ контрапунктникъ, род. 29 юли 1646 въ Наумбургъ, умр. 11 юни 1724 с. т., училъ въ Хале и Лайпцигъ и, после — при Хайнр. Шуцъ въ Вайзенфельс, 1673 е херцогски капелмайсторъ въ Готорпъ, после го виждаме въ Хамбургъ, отъ 1685 е придворенъ капелмайсторъ въ Мерсебургъ и после, до края на живота си — въ Наумбургъ. Композиции: една книга инструментални сонати (за 2—5 гласа), 20 меси за 4 и 5 гласа, солови пѣсни съ инструментални риторнели, единъ „Нѣмски пасионъ“ (1673); неговата „Коледна оратория“, както и теоретичнитѣ му трудове, сж останали въ ржкопись, а писанитѣ за Хамбургъ комически опери „Адамъ и Ева“ (1678) и „Оронтеъ“ не сж запазени.

Тайхмюлеръ, Робертъ — Teichmüller, Robert — клавиренъ педагогъ, род. 4 май 1863 въ Брауншвайгъ, възпитаникъ на Лайпцигската консерватория (Райнеке, Ядасонъ) — по причина на болестъ въ рамената, напуца попрището на виртуозъ, и се посвещава на клавирна педагогия — като професоръ отъ 1897 въ Лайпцигската консерватория, дето възпитава единъ значителенъ брой пианисти; издалъ „Водачъ върху международната клавирна литература“ 1927 (заедно съ Куртъ Херманъ).

Тактова черта, фр. barre, нѣм. Taktstrich — се наричатъ отвеснитѣ черти, които се пишатъ върху линейната система, — за да се разграничатъ бройнитѣ времена, — образуващи единъ тактъ, или едно метрично образуване. Т-та ч. се среща още въ XV в. въ органовитѣ и лютнови табулатури, а въ мензуралната музика до XVI в. — тя не се среща.

Тактово означение — се наричатъ дветѣ числа (дробъ), които се поставятъ въ началото на всѣка музикална творба, или кжсъ, при ключа, за да се означаи броя и дължината на бройнитѣ времена, и тѣхнитѣ подраздѣления между две тактови черти.

Тактъ, лат. tactus, ит. battuta, фр. mesure, нѣм. Takt — се нарича съединението на нѣколко бройни времена (нѣм. Zählzeiten) въ едно единство; следователно, чрезъ Т-тъ

се означаватъ метричитѣ отношения въ музиката. Т-тъ се явява въ модерната музика като едно удобство за изпълнение на нѣколко гласа (партии), чрезъ равномерно удряне съ пръчка на времената (отъ диригента). — До XVII в. подъ Т. сж разбирали не нѣколко бройни времена, а само едно ударно време, та понятието Т. отъ това време се твърде много различава отъ сегашното. Споредъ числото на бройнитѣ времена, Т-тъ се раздѣлятъ на две главни групи: **двувременни** $\frac{2}{1}$, $\frac{2}{2}$,

или $\frac{3}{4}$, $\frac{2}{8}$, $\frac{2}{1}$; **тривременни** $\frac{3}{1}$, $\frac{3}{2}$, $\frac{3}{4}$, $\frac{3}{8}$, $\frac{3}{16}$; отъ тѣхъ произлизатъ другитѣ Т-ве: $\frac{4}{2}$, $\frac{4}{4}$ **С** $\frac{8}{4}$, $\frac{9}{8}$, $\frac{12}{8}$. Так-

товетѣ съ петъ и седемъ бройни времена се наричатъ **неправилни**. (За тактоветѣ въ нашата народна музика — гл. статията подъ надсловъ „Българската народна музика“). Обикновено много често смѣсватъ понятията Т. и ритъмъ — които сж, разбира се, различни. (Гл. Ритъмъ). **Талбергъ, Зигисмундъ** — Thalberg, Sigismund — бележитъ пианистъ и

Зигисмундъ Талбергъ

компонистъ, род. 7 юли 1812 въ Женева, умр. 27 апр. 1871 въ Неаполъ, училъ при Зехтеръ и Хумелъ въ Виена; 17 годишенъ предприема